Secretariaat:
Schoener 1, 1625 CT Hoorn

Stichting Vrienden van de begraafplaats Keern teHoorn

www.oudhoorn.nl/vriendenKeern
vriendenkeern@hotmail.com
NL 86 RABO 0344945154
KVK 75453673

NIEUWSBRIEF nummer 9, mei 2022

Volop lente op de begraafplaats

Mede dankzij de bloembollen die we vorig jaar hebben gekregen is in april en mei de aanblik bijzonder vrolijk geworden.

Banken in de zon, bloemen op speciale graven en steeds meer opgeknapte grafstenen. Er wordt hard gewerkt door de woensdagploeg en ook nabestaanden komen om hun graven te verzorgen.
En niet te vergeten de fantastische hulp op NLdoet dag van scholieren en volwassenen waaronder een groep van Rotaryclub De Compagnie.
Marjan Faber heeft later als tegenprestatie hen meegenomen op een stadswandeling.
Met elkaar kunnen we heel wat, dat blijkt wel. En uw hulp bij de mozaïekbank is heel welkom. (zie verderop)
We kijken uit naar een steeds fraaier wordende begraafplaats.

Afscheid en toch niet

Vanaf het begin van onze werkzaamheden hebben we uitstekend kunnen samenwerken met Jan Commandeur van de gemeente. Hij weet wat wel en niet kan of nuttig is te doen. Hij is onze contact-persoon met mensen van de rayonpost en de afdeling Beheer. Toen werd aangekondigd dat hij met pensioen zou gaan en niet zou worden vervangen, waren we heel teleurgesteld. Natuurlijk gunnen we Jan graag zijn welverdiende rust; als vrijwilliger blijft hij van harte welkom. Op 25 mei hebben we het afscheid gevierd met een heerlijke traktatie van Jan en een presentje van onze kant. En tegelijkertijd hebben we zijn opvolger Nico Roemer kunnen verwelkomen.

Nico Roemer, Jan Lodde, Jan Commandeur en Bert van den Hoogen

Bloemen bij de oorlogsgraven

Op 4 mei heeft het Comité 40-45 in samenwerking met de Stichting Vrienden begraafplaats Keern bloemen gelegd op de graven van vier Engelse piloten en tien Nederlandse oorlogsslachtoffers. De sobere plechtigheid brengt onze gedachten bij degenen, die hun leven hebben verloren en hier hun laatste rustplaats hebben gevonden.

Foto Dick Mostaard

Over de Engelse piloten vindt u meer info op de QR-code op de website van Comité 40-45, Oorlog in Hoorn. *Vier Engelse vliegeniers die nooit huiswaarts keerden.*

En de namen van de Nederlandse slachtoffers op het Keern:

Naam	Geboorte	Overlijden	Leeftijd	graf	Geboren	Overleden	Beroep
Jacob Bakker	21 maart 1913	27 mei 1945	32 jaar	B336	Hoorn	Wognum	Stuurman binnenvaart
Jacob van de Bovenkamp	6 februari 1907	26 februari 1945	38 jaar	B322	Deurne	Heelsum	Waterfitter
Hendrik Danner	6 november 1916	november 1944	27 jaar	B451	Hoorn	Muiden	Vrachtrijder
Pieter de Groot	14 oktober 1915	4 maart 1945	29 jaar	A826	Berkhout	Landkreis Haldensleben	Schipper
Arie Groot	27 mei 1925	5 februari 1945	19 jaar	B133	Hoorn	Hamburg -Neuengamme	Goudsmid
Jan Pieter Elias Ott	28 juni 1924	2 oktober 1944	20 jaar	A1087	Hoorn	Stadtkreis Hannover	Landbouwer
Jacob Rinses	24 januari 1916	18 april 1944	28 jaar	B620	Hoorn	Stadtkreis Hannover	Pakhuisknecht
Philippus Johannes Sopar	13 december 1886	3 maart 1943	56 jaar	A1000	Hoorn	Alkmaar	Eigenaar hotel
Dirk Wiggelaar	19 juli 1923	17 juni 1945	21 jaar	B621	Hoorn	Gehrden, Landkreis Hannover	Typograaf
Aaltje Wormsbecher-Dekker	16 april 1876	16 maart 1945	68 jaar	A1017A	Midwoud	Stadtkreis Wilhemshaven	Schippersvrouw

Het overzicht van de oorlogsgraven vindt u in Begraven op het Keern op de website van Oud Hoorn.

De oorlogsgraven zijn herkenbaar aan de rode geraniums, beschikbaar gesteld door de gemeente Hoorn. De foto's die in het fotoalbum op de website te vinden zijn, zijn gemaakt door Dick Mostaard.

Werken met veel plezier

De NLdoet dagen op 11 en 12 maart hadden niet plezieriger kunnen verlopen. Met veel mensen is er twee dagen op de begraafplaats Keern hard gewerkt. En wat het leuke is: er zijn veel jonge mensen, scholieren geweest.

Voor hen was het vaak de eerste kennismaking met een begraafplaats, maar ook doorgewinterde inwoners van Hoorn weten soms niet dat deze begraafplaats hier ligt.

En dan de enthousiaste leden van Rotaryclub Hoorn de Compagnie. Zij hebben de begraafplaats ontdekt als onderwerp voor hun sociale activiteiten.
Schoffelen, schrobben met azijn, poetsen met groene zeep, paaltjes lijmen en bandjes recht leggen en het leukste: plantjes in de grond zetten.

Hartelijk dank en graag tot ziens.

Een nieuwe plaat voor het graf van de familie Siemensma

Alleen de toen 7-jarige Aartje Siemensma en haar 12-jarige broer overleefden de ramp, omdat ze uit logeren waren. Aartje onthulde maandag, ruim 62 jaar later, samen met haar dochter Randa de nieuwe plaat op het graf van haar ouders en broers en zusjes. Een klein gezelschap was erbij, onder wie vroegere buren uit de Merensstraat en burgemeester Jan Nieuwenburg. ,,Alsof ik naar de begrafenis van mijn eigen ouders ga'', zei Aartje dankbaar. Want de echte begrafenis heeft ze nooit meegemaakt. De Kinderbescherming besliste destijds dat het beter was dat de kinderen er niet heengingen.

Op 23 mei is voor Aartje de cirkel rond. "Toen het gebeurd was, stond het hier helemaal zwart van de mensen, zelfs buiten de begraafplaats. Half Hoorn stond er omheen. Nu is het een kleine groep en dat is net zo mooi, want de mensen die er nu zitten hebben het hele verhaal nog in hun hart, en ik ben jullie allemaal dankbaar.''

Burgemeester Nieuwenburg sprak mooie woorden over de ramp van toen, die in het geheugen van Hoorn is gebleven. Het carillon speelde voor de kinderen en stadsdichter Levi Noë heeft op zijn eigen wijze de gevoelens prachtig verwoord.

Dank aan Eric Molenaar, NHD

Terebinth-schildje aangebracht

Aan de toegang tot de begraafplaats Keern hangt een nieuw schildje, uniek in Hoorn en in het land zijn er maar drie andere; het schildje dat behoort bij de prijs van de Gouden Terebinth.
In februari van dit jaar werd het bestuur van de Vrienden van de begraafplaats Keern verrast met de Gouden Terebinth, een wisselprijs voor personen/organisaties, die zich bijzonder inzetten voor funerair erfgoed.
Behalve de trofee, de oorkonde en een mooi geldbedrag ontvingen we ook een schildje voor bij de begraafplaats. We hebben het bestuur en de jury uitgenodigd om zelf het schildje te komen ophangen. Op vrijdag 6 mei 2022 hebben we vijf gasten ontvangen en na een goede lunch moest er wel even gewerkt worden. Voorzitter Bert Lever, die nog memoreerde dat de prijs met name was toegekend omdat er veel jonge mensen betrokken worden bij het opknappen en het in stand houden van deze begraafplaats, heeft daarna het schildje vastgeschroefd.

De mensen van Terebinth: Anita van Breugel, Pierre Pesch, Bert Lever en Korrie Korevaart.

Het was een stralende dag met al de bloemen op en om de graven. Met name de gele tulpen deden erg hun best om de begraafplaats een vrolijk aanzien te geven. Al wandelend hebben we verteld over hoe het was en over de hulp die we van alle kanten hebben gekregen; we hebben bijzondere graven bekeken waaronder de oorlogsgraven met hun rode geraniums en de bloemen, die het Comité 40-45 daar heeft gelegd.
Voor het kapelletje hebben we Hoornse broeder gegeten en genoten van de sfeer.
Over twee jaar moeten we de wisseltrofee weer inleveren en dan hopen we veel te kunnen vertellen over wat we intussen hebben gedaan om de begraafplaats nog meer onder de aandacht te brengen.

Graftrommels

Op de foto van de begraafplaats uit 1894 zijn ze zichtbaar: de graftrommels.
Een graftrommel is een met een glasplaat afgesloten trommel die als grafgift op een graf wordt geplaatst. De trommels zijn vaak van metaal (ijzer, blik, koper, staal) maar ook exemplaren van beton en hout kwamen voor. In de trommel bevindt zich een krans met bladeren en bloemen waarvan de kleuren en symbolen vaak verwijzen naar de overleden persoon. Soms werd een graftrommel geplaatst bij wijze van grafsteen, maar vaak ook als een extra aandenken door anderen dan de familie.

De trommels werden ambachtelijk vervaardigd door een blikslager, koperslager of smid en waren meestal gevuld met een krans of tak van beschilderde zinken bladeren en bloemen van steengoed. Soms is een foto toegevoegd maar vaker is over de krans een wens aangebracht met aluminium letters, vastgezet op een band.
Graftrommels zijn meestal zo'n 20 centimeter hoog en hebben een doorsnede van 10 tot 120 centimeter. Ze werden in veel Europese landen vanaf circa 1870 tot ongeveer 1940 in groten getale geplaatst. Veel trommels zijn verdwenen, hier en daar kunt u ze nog aan te treffen. Op Nederlandse begraafplaatsen zijn er naar schatting 25.000 geweest, in 2014 waren er daarvan nog zo'n 1.000 over.
In Veenhuizen is een Graftrommelmuseum en een Restauratieatelier.

Keern, 1894

Ga eens kijken op de begraafplaatsen in Kolhorn en Barsingerhorn.

Vrijwilligersmarkt op 26 maart 2022

Altijd zijn we op zoek naar vrijwilligers die willen helpen met onderhoud, geschiedschrijving en wat dies meer zij. Vrijwilligerspunt organiseerde dit jaar weer de markt om mensen met elkaar in contact te brengen. In het Sportcentrum Hoorn stonden kramen klaar.

Voor de stichting is het een succesvolle bijeenkomst geweest, zowel voor onderhoud als voor geschiedschrijving meldde zich iemand. En voor het maken van de mozaïekbank hebben verschillende mensen zich aan-gemeld. In het najaar gaan zij aan de slag.

Dank aan de mensen van Vrijwilligerspunt.

De mozaïekbank

De vorige keer hebben we daarover al iets bericht. Het voorbeeld vindt u op de website van Yvon Vlaar en in concreto in Ursem: een blije bank en een mijmerbank, de eerste op de Noorddijkerweg 9, de laatste in de Ruijterstraat.

Iets dergelijks willen we graag op de begraafplaats realiseren, liefst met de hulp van velen. Samen kunnen we er iets moois van maken. Een plek voor rust en overpeinzing.

De plannen worden nu verder ontwikkeld.

Wilt u uw gedachten alvast laten gaan over wat u zou willen? Een herinnering op de bank aan iemand die u dierbaar is en in welke vorm, een naam, een symbool of anderszins? Een en ander tegen kostprijs.

Wilt u meewerken aan het plakken van de steentjes, thuis of samen met anderen in een wijkcentrum?
U kunt zich aanmelden via vriendenkeern@hotmail.com of per telefoon 0229 275300.

Graag ontvangen wij uw ideeën voor een herinnering die u wilt (laten) maken, **vóór 1 juli.**
Het ontwerp van de bank en het overleg met betrokkenen vindt voornamelijk in augustus en september plaats. In november willen we gaan plakken. De planning is dat we de bank in mei 2023 gaan onthullen en dan kunnen terugkijken op een geslaagd samenwerkingsproject met iedereen, die wil.

Wij kijken uit naar de herinnering die u wilt vastleggen en aan uw aanmeldingen om mee te werken en te plakken.